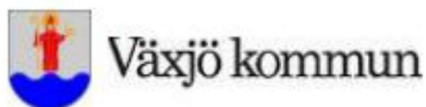
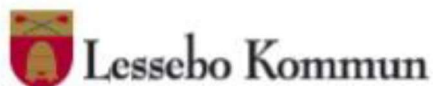

**Överenskommelse
mellan
barn- och ungdomspsykiatri,
barn- och ungdomshabiliteringen
och elevhälsan
i Kronbergs län
gällande utredningsförfarande
avseende NPF-utredningar.
2018–2020**

**Beslutad av länets skolchefer och
Region Kronobergs ledningsgrupp för hälso- och sjukvård
181009**

Syfte:

Denna överenskommelse ska skapa en tydlighet gällande våra organisationers samarbete och ansvarsområden och på så vis ge goda förutsättningar för barn 6–17 år med utredningsbehov.

Respektive verksamhets utredningsansvar och ärendehantering

Barn- och ungdomshabiliteringen (BUH):

Målgrupp:

BUH ger insatser till barn och ungdomar, 0–17 år med varaktig funktionsnedsättning; intellektuell funktionsnedsättning, rörelsenedsättning samt autismspektrumtillstånd. Barn 0–5 år med misstanke om utvecklingsavvikelse tas emot på remiss med bifogat underlag efter bedömning hos mödra-barnhälsovårdspsykolog via barnvårdscentral.

Remissförfarande:

För att tas emot vid BUH krävs remiss med bifogat underlag, som styrker diagnostiserad funktionsnedsättning till exempel utredningsutlåtande. Inkomna remisser tas upp på remissteam och kompletterande dokumentation inhämtas vid behov från remittent och/eller de instanser som vårdnadshavare gett samtycke till.

Utredningsuppdrag:

BUH initierar och genomför kompletterande utredningar av barn och ungdomar inom BUH:s verksamhet med diagnostiserad varaktig funktionsnedsättning utifrån ett habiliteringsbehov, till exempel frågeställning ADHD vid sedan tidigare diagnostiserad intellektuell funktionsnedsättning.

Mellan BUH och elevhälsans psykologiska insats finns särskild överenskommelse om samverkan.¹

Återgivning efter utredning:

Återgivning av utredningsresultat, funktionsbeskrivning, och rekommendationer ges till vårdnadshavare och förskola/skola efter genomförd utredning och utifrån vårdnadshavares samtycke.

Barn- och ungdomspsykiatri (BUP):

Målgrupp:

Barn 0–17 år med misstänkt neuropsykiatrisk funktionsnedsättning.

Remissförfarande:

Remisser inkommer till BUP via vårdinstanser eller myndigheter samt via egenremiss från vårdnadshavare. Samtliga remisser bedöms och kompletterande dokumentation inhämtas vid behov från remittent och/eller de instanser som vårdnadshavare gett samtycke till.

Utredningsuppdrag:

BUP utreder barn och ungdomar 0–17 år med misstänkt neuropsykiatrisk funktionsnedsättning.

¹ Överenskommelse för samverkan vid utredning mellan Barn- och ungdomshabiliteringen (BUH) och Elevhälsan i Kronobergsläns kommuner (Elevhälsan).

Återgivning efter utredning:

Återgivning av utredningsresultat, funktionsbeskrivning, och rekommendationer ges till vårdnadshavare. Vid behov och utifrån vårdnadshavares samtycke ges återgivning till förskola/skola. Utifrån vårdnadshavares samtycke skickas individuella rekommendationer tillsammans med utredningsutlåtande till skolan.

Elevhälsans psykologiska insats:

Målgrupp:

Elever för vilka skolan har lyft en frågeställning med pedagogisk bakgrund gällande begåvning och/eller kognitiva förmågor.

Elevhälsans uppdrag:

Elevhälsan omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst arbeta hälsofrämjande och förebyggande och elevhälsans personal ska även stödja elevens utveckling mot utbildningens mål.²

Den samlade elevhälsan med medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser ska i det individuellt riktade arbetet

- bidra till att varje enskild elev genom ett inkluderande förhållningssätt ges förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål
- undanröja hinder för lärande, utveckling och hälsa
- uppmärksamma och på rektorns uppdrag utreda orsaker till inlärningsproblem
- uppmärksamma och utreda orsaker till ohälsa
- bidra med åtgärder och anpassning för varje enskild elev i behov av särskilt stöd

Det individuellt riktade arbetet ger genom tillgången till den tvärprofessionella kompetensen inom elevhälsoteamet, förutsättningar för en bred kartläggning, analys och bedömning av en elevs behov av särskilt stöd.

Det individuellt inriktade arbetet utgår från arbete med extra anpassningar och särskilt stöd³
Se bilaga flödesschema⁴

Process för skolpsykologisk utredning:

En psykologisk utredning (i skolan) syftar till att förstå barnet bättre i skolan och ska inte göras om det inte kommer barnet till gagn⁵

Utredningen ska alltid utmynna i hur skolan kan anpassa sitt bemötande och upplägg av lärandet. Syftet med en psykologutredning är alltid att göra eleven mer begriplig för skolan och inte att ställa en specifik klinisk diagnos. Utlåtandet ska ge en vägledning för skolan när det gäller pedagogiska insatser eller eventuell övergång till särskola⁶.

Vid psykologutredning eller annan direktkontakt med elev samt vid observation krävs alltid ett gemensamt ställningstagande och uttryckt samtycke från vårdnadshavare. Eleven själv, i mån

² 2 kap. 25 § skollagen och prop. 2009/10:165, s. 656–65

³ Vägledning för elevhälsan, socialstyrelsen och skolverket, 2016

⁴ Allmänna råd, Arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram, s. 15, skolverket, 2014

⁵ Psykologutredning i skolan, Socialstyrelsen, 2013

⁶ Elevhälsa som främjar lärande, Studentlitteratur 2017

av ålder och mognad, bör också vara delaktig i beslut om utredning eller annan kontakt med skolpsykolog.⁷

Generell arbetsgång som föregår skolpsykologutredning:

1. Arbete med extra anpassningar
2. Utredning om behov av särskilt stöd, eventuellt följt av beslut om och insatser enligt åtgärdsprogram
3. Arbete med stödinsatser systematiskt och långsiktigt; uppföljning och utvärdering
4. Konsultation med skolpsykolog

Varje kommun har sin lokalt anpassade arbetsgång utifrån kommunens förutsättningar.

Remiss från elevhälsa psykologiska insats till annan vårdgivare:

Om skolpsykolog bedömer att en fördjupad utredning alternativt annat stöd behövs remitterar skolpsykolog till annan vårdinstans, under förutsättningen att vårdnadshavare har gett sitt samtycke till remiss.

Då skolpsykolog remitterar elev för vidare utredning av BUP bifogas:

- I förekommande fall då skolpsykolog har genomfört begåvningsutredning bifogas utlåtande samt sammanställning av testresultat.
- Pedagogisk dokumentation såsom exempelvis åtgärdsprogram, pedagogisk kartläggning, pedagogisk utredning, pedagogisk bedömning.

Om diagnos intellektuell funktionsnedsättning fastställts i skolpsykologisk utredning skickar skolpsykolog remiss till BUH för vidare insatser och stöd i vardagen, under förutsättningen att vårdnadshavare har gett sitt samtycke till remiss.

Om vårdnadshavare vill skicka egenremiss till bistår skolan och/eller elevhälsan utifrån vårdnadshavares samtycke med den elevdokumentation som skolan och/eller elevhälsan har.

Om eleven eller vårdnadshavaren kontaktar elevhälsan för insatser som inte faller inom elevhälsans uppdrag hänvisas de vid behov vidare till en lämplig vårdgivare.

Återgivning efter utredning:

Då skolpsykolog genomfört en psykologisk utredning utifrån skolans frågeställning sker återgivning till vårdnadshavare först och därefter till vårdnadshavare och skolenhet, under förutsättningen att vårdnadshavare har gett sitt samtycke till det. I utlåtandet dokumenteras rekommendationer till skolan och eventuellt vårdnadshavare utifrån genomförd bedömning. I rekommendationerna kan även ingå insatser till personal på enheten som arbetar med eleven.

Överenskommelse för samverkan vid utredning mellan Barn- och ungdomshabiliteringen (BUH) och Elevhälsan i Kronobergsläns kommuner (Elevhälsan).

Avseende elever som har en vårdkontakt med BUH finns överenskommelse med skolan gällande kompletterande och komplicerade utredningar som även kan gälla NP-utredning. För dessa elever följs arbetsgång beskriven i den överenskommelsen.⁸

⁷ Psykologutredning i skolan, Socialstyrelsen 2013

⁸ Överenskommelse för samverkan vid utredning mellan Barn- och ungdomshabiliteringen (BUH) och Elevhälsan i Kronobergsläns kommuner (Elevhälsan). 2018

Ordlista:

Anamnes: Utvecklings- och sjukdomshistorik för enskild person.

Begåvningsutredning: Begåvningsutredning innebär en bedömning av ett barns förmåga att klara av krav som ställs i vardagen samt en begåvningsbedömning med standardiserat begåvningsstest. Utredningen avser att ge en fördjupad bild av barnets styrkor och svårigheter, för att möjliggöra anpassningar av pedagogiken. Visar resultaten på tydliga svårigheter i begåvningsstest samt både hemma och i skolan kan utredningen leda till diagnosen intellektuell funktionsnedsättning.

Egenremiss, egenanmälan: En egenanmälan är ett brev som patienten själv skriver med patientens personuppgifter och en kortfattad information om symtom, tidigare diagnoser och utredningar. Den ska vara av sådan kvalitet att den mottagande vårdgivaren kan bedöma det medicinska behovet.⁹ Patienten kan logga in i e-tjänsterna www.1177.se och fylla i formulär för egenanmälan/egenremiss alternativt skicka ett brev till mottagningen.¹⁰

Intellektuell funktionsnedsättning: En intellektuell funktionsnedsättning innebär att ett barn har nedsatt intelligens, och också sämre förmåga inom minst två av följande tre områden:

- Teoretisk förmåga, det vill säga hur hen klarar av att läsa, skriva, räkna och annat som tränas i skolan.
- Social förmåga, till exempel hur hen kan umgås med andra.
- Praktisk förmåga, hur hen klarar aktiviteter i det dagliga livet som till exempel att äta, tvätta sig och klä sig.

Det finns tre nivåer av intellektuell funktionsnedsättning: lindrig, måttlig och svår. Intellektuell funktionsnedsättning kallas även utvecklingsstörning eller kognitiv funktionsnedsättning

Kognition: Kognition är ett sammanfattande ord för människans förmåga att lära, tänka och bearbeta information i hjärnan.¹¹

Neuropsykiatrisk funktionsnedsättning: Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) har sin grund i hur hjärnan arbetar och fungerar. Vanliga diagnoser är ADHD, Tourettes syndrom, Aspergers syndrom och autismspektrumtillstånd.¹²

Remiss: En remiss är en handling som utgör beställning av en tjänst eller begäran om övertagande av vårdansvar för en patient. Remissen redogör för symtom och tidigare sjukdom och ska vara av sådan kvalitet att mottagande vårdgivare kan bedöma det medicinska behovet.

Remisser kan utfärdas av all legitimerad vårdpersonal, AT-läkare samt vikarierande underläkare och även av patienten själv även kallat egenanmälan.¹³

Utredningsutlåtande: Skriftligt dokument som innehåller utredningsresultat, funktionsbeskrivning, diagnostisk bedömning och rekommendationer.

Återgivning av utredning: Genomgång av utredningsutlåtande och uppföljande insatser samt rekommendationer utifrån detsamma i dialog med den som gjort utredningen.

⁹ <http://www.vardgivarguiden.se/Patientadministration/Remittering/regelverk-for-remisshantering/>

¹⁰ <https://www.1177.se/Kronoberg/Tema/Patientlagen/Min-region/Valja-specialistvard-i-Kronoberg/>

¹¹ <http://habilitering.se/autismforum/behov-och-insatser/metoder-och-strategier/mangsidiga-intensiva-insatser-barn-med-autis-0>

¹² <http://www.attention-stockholmslan.se/vad-aer-npf.html>

¹³ <http://www.vardgivarguiden.se/Patientadministration/Remittering/regelverk-for-remisshantering/>